Riksdagens protokoll 1990/91:8

Fredagen den 12 oktober

Kl.12.00–12.02

Protokoll 1990/91:8

1 § Anmälan om kompletteringsval till vissa utskott

Talmannen meddelade

dels att folkpartiets riksdagsgrupp som suppleant i utrikesutskottet under Karl-Göran Biörsmarks ledighet anmält hans ersättare Börje Stensson,

dels att centerpartiets riksdagsgrupp som suppleant i trafik- och bostadsutskotten under Elving Anderssons ledighet anmält hans ersättare Eva Rydén.

Talmannen förklarade utsedda till

suppleant i utrikesutskottet
Börje Stensson (fp)

suppleant i trafikutskottet
Eva Rydén (c)

suppleant i bostadsutskottet
Eva Rydén (c)

2 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs ocsh hänvisades

Propositionerna
1990/91:9 till finansutskottet
1990/91:13 till näringsutskottet
1990/91:14 till socialutskottet
1990/91:18 till utbildningsutskottet
1990/91:26 till lagutskottet
1990/91:33 till skatteutskottet
1990/91:34 till bostadsutskottet
1990/91:37 till skatteutskottet
1990/91:44 till konstitutionsutskottet
1990/91:45 till finansutskottet

Skrivelse
¹1990/91:20 till näringsutskottet

Motion
1990/91:Sk3 till skatteutskottet

3 § Bordläggning

Anmäldes och bordlades
Propositionerna
1990/91:16 Svenskt medlemskap i Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling
1990/91:35 Uppskjutande av ikraftträdandet av vissa ändrade bestämmelser om motorredskap och traktorer, m.m.
1990/91:39 Den ekonomiska politiken på medellång sikt
1990/91:43 Ändring i lagen (1985:193) om internationell järnvägstrafik

Justitieutskottets betänkande
1990/91:JuU1 Förnyelse inom polisen

Lagutskottets betänkanden
1990/91:LU1 Konsumentkreditfrågor
1990/91:LU2 Aktiebolagsrättsliga frågor
1990/91:LU3 Ändringar i namnlagen
1990/91:LU4 Ändring i 1980 års fördrag om internationell järnvägstrafik (COTIF)

Trafikutskottets betänkanden
1990/91:TU1 Inriktningen av televerkets verksamhet åren 1991–1993
1990/91:TU2 Vissa yrkestrafikfrågor
1990/91:TU3 Vissa trafikpolitiska frågor

Socialutskottets betänkanden
1990/91:SoU1 Handikapp
1990/91:SoU2 Barnomsorg m.m.

Jordbruksutskottets betänkanden
1990/91:JoU1 Jordförvärvslagen
1990/91:JoU2 Vattenlagen
1990/91:JoU3 Kemikaliekontroll

Näringsutskottets betänkande
1990/91:NU1 Vissa elfrågor

Bostadsutskottets betänkanden
1990/91:BoU1 Vissa fastighetsrättsliga lagstiftningsfrågor
1990/91:BoU2 Egenskapskrav på byggnader

4 § Anmälan om interpellation

Anmäldes att följande interpellation framställts

den 12 oktober

1990/91:43 av *Margó Ingvardsson* (v) till socialministern om en arbetsgivarperiod i sjukförsäkringen:

Regeringen har för avsikt att införa en arbetsgivarperiod i sjukförsäkringen fr.o.m. den 1 juli 1991. Arbetsgivarperiod eller lagfäst sjuklön, som regeringen ibland väljer att kalla förändringen, är inget nytt förslag. Både sjukpenningsutredningen 1973 och sjukpenningkommittén 1981 har utrett frågan. Sjukpenningskommittén föreslog i SOU 1981:22 införande av en 14 dagars arbetsgivarperiod. Socialdemokraterna reserverade sig då tillsammans med LO, TCO och SACO mot förslaget. I den reservationen står bl.a. följande:

"En övergång till sjuklön i stället för sjukpenning under de två första veckorna skulle som nämnts innebära mycket genomgripande förändringar av socialförsäkringssystemet och med långtgående konsekvenser utan att man uppnår några egentliga fördelar. Tvärtom försvårar ett system med sjuklön överskådligheten."

"Vi motsätter oss införandet av ett sjuklönesystem då det enligt vår mening kommer att innebära en hårdare sortering bland de arbetssökande. Personer som förväntas ha hög sjukfrånvaro anställs inte."

"Ett annat av skälen till att vi inte kan acceptera ett sjuklönesystem är ett ökat beroende för de anställda i förhållande till arbetsgivarna. Arbetsgivarna får med ett sjuklönesystem ett direkt ekonomiskt intresse att förhindra den anställdes sjukfrånvaro, vilket bl.a. kan leda till en ingående kontroll av de anställda."

"Vi kan inte heller ställa oss bakom uppfattningen att införande av ett sjuklönesystem skulle stimulera arbetsgivarna till förbättringar av arbetsmiljön för att på detta sätt nedbringa sjukfrånvaro och därmed kostnaderna."

Med hänvisning till det anförda frågar jag socialministern om regeringen nu kan garantera att förslaget om arbetsgivarperiod i sjukförsäkringen inte kommer att medföra:

1. Att arbetsgivare får ytterligare ett ekonomiskt intresse av att inte anställa personer som förväntas ha hög sjukfrånvaro?
2. En ökad kontroll av anställda?
3. En godtycklig bedömning av anställda?
4. Att utslagningen på arbetsmarknaden ökar?

5 § Anmälan om frågor

Anmäldes att följande frågor framställts

den 11 oktober

1990/91:85 av *Jan Sandberg* (m) till utrikesministern om hjälp till rumänska barn:

Den 7 oktober visades ett oerhört chockerande TV-program om de barn i Rumänien som ingen vill ha och som därför i många fall behandlas sämre än djur. Många har säkert kvar bilderna av barnen i burar eller barnen i dödens väntrum i källaren på en av dessa institutioner på näthinnan. Barn som plågas och dör av sjukdomar och svält – i Europa 1990.

Detaljer är överflödliga. Det som redovisades var vämjeligt nog och ord kan inte på något sätt beskriva de fullkomligt vidriga förhållanden dessa oskyldiga barn tvingas leva under. Ingenting får hindra att Sverige på alla sätt försöker hjälpa dessa barn.

En snabb svensk biståndsinsats är definitivt påkallad i en situation som denna. De frivilliga organisationerna som Röda korset måste också erhålla stöd för att kunna fortsätta det arbete de redan inlett.

Min fråga till utrikesministern är därför:

Har regeringen vidtagit eller avser regeringen att vidta åtgärder för att hjälpa och rädda de oskyldiga rumänska barnen?

1990/91:86 av *Roy Ottosson* (mp) till kommunikationsministern om en ny bro över Ångermanälven:

De lokala vägintressena i Västernorrlands län har lanserat planer på en ny bro för E4 över fjärden in till Ångermanälvens utlopp i läget Hornö–Veda. Bron skulle kosta en bra bit över en miljard. Ett sådant projekt skulle allvarligt försämra möjligheterna att utveckla järnvägstrafiken längs Norrlandskusten, särskilt genom den s.k. Botniabanan. Den skulle också sannolikt göra det ekonomiskt omöjligt att samtidigt rusta upp, eller ens hålla i stånd, det redan allvarligt nedslitna vägnätet i inlandet.

Det har också diskuterats att utveckla s.k. "vägtåg" på en kraftigt förbättrad E4 genom Norrland, vilket skulle medföra kraftigt ökande utsläpp av luftföroreningar och därtill orsaka försämrad trafiksäkerhet m.m.

Med anledning av dessa mycket oroande planer vill jag ställa följande fråga till kommunikationsministern:

Anser regeringen att det är en trafik- och miljömässigt godtagbar prioritering att låta bygga en ny bro över Ångermanälven?

1990/91:87 av *Roy Ottosson* (mp) till kommunikationsministern om EG-anpassning av lastbilar:

I de allra flesta EG-länderna är den maximalt tillåtna lastbilslängden 18 meter och den maximalt tillåtna bruttovikten 40 ton. EG-normen blir i stort

sett densamma. I Sverige tillåts lastbilslängder på 24 meter och bruttovikten 56 ton. Därtill planeras en höjning av bruttovikten till 60 ton, med hänvisning till att vi skall anpassa oss till EG!

Med anledning av att denna s.k. EG-anpassning redan kostar skattebetalarna mångmiljardbelopp, och dessutom redan starkt bidrar till den snabba nedslitningen av våra vägar, vill jag ställa följande fråga till kommunikationsministern:

Kan regeringen tänka sig att EG-anpassa lastbilarnas maximalt tillåtna längd och totalvikt?

den 12 oktober

1990/91:88 av *Ingela Mårtensson* (fp) till utrikesministern om förbud mot användande av plastkulor:

På Nordirland, Västbanken och i Gaza används plastkulor mot befolkningen. Dessa kulor åstadkommer svåra skador, då det är personer som träffas av dem. Många – framför allt barn – har dödats av plastkulor.

Mot denna bakgrund vill jag fråga utrikesministern följande:

Vad avser regeringen att vidta för åtgärder för att få till stånd ett förbud mot användandet av plastkulor?

1990/91:89 av *Ylva Annerstedt* (fp) till utrikesministern om Tibet:

Den kinesiska ockupationen av Tibet tar sig alltmer repressiva uttryck. De senaste rapporterna talar om tvångssteriliseringar och tvångsaborter i de mest bestialiska former.

Med anledning av det ovan anförda vill jag ställa följande fråga till utrikesministern:

På vilket sätt avser regeringen aktualisera frågan internationellt för att protestera mot dessa övergrepp?

1990/91:90 av *Gunhild Bolander* (c) till industriministern om vindkraftsutbyggnad i privat och kooperativ form:

Vindkraften är en av de förnyelsebara energikällor som producerar el på ett miljövänligt sätt. Gotlands väderkraftsförening har bildats för att stimulera en vindkraftsutbyggnad i privat och kooperativ regi. Denna modell för byggande av vindkraftverk är vanlig i Danmark och stimuleras av den danska staten. I Sverige motarbetas i stället dessa initiativ. Centern har i riksdagen föreslagit att momsen på energi avskaffas och att miljövänlig energi som el från vindkraftverk skall vara skattebefriad.

Jag vill mot denna bakgrund fråga industriministern:

Vilka ekonomiska styrmedel är regeringen beredd att utnyttja för att stimulera en vindkraftsutbyggnad i privat och kooperativ form?

1990/91:91 av *Marianne Jönsson* (c) till arbetsmarknadsministern om möjligheterna för baltiska ungdomar att praktisera i Sverige:

Ungdomar från Baltikum som vill komma till Sverige för att praktisera möter en mängd hinder som AMS har ställt upp. Man måste exempelvis kunna två språk, ha bostad ordnad, praktikplats klar m.m. Detta gör att ytterst få ungdomar har en chans att komma hit till Sverige.

Med anledning av detta ställer jag följande fråga:

Anser arbetsmarknadsministern att alla dessa krav ligger i linje med en allmän och klart uttalad vilja att från svensk sida på alla sätt hjälpa de baltiska staterna att byggas upp och utvecklas?

1990/91:92 av *Jan Hyttring* (c) till statsrådet Maj-Lis Lööw om invandrarverkets medicinska kompetens:

I ett mycket uppmärksammat fall har indvandrarverket beslutat att utvisa en flykting som kommer från Iran. Flyktingen uppger själv att han varit utsatt för tortyr i sitt hemland vilket en läkare som arbetar med internationella flyktingfrågor också har konstaterat. Trots detta beslutade invandrarverket att utvisa flyktingen till Iran, det land från vilket han flytt.

Med anledning av ovanstående ställer jag följande fråga till statsrådet Lööw:

Vilken medicinsk kompetens besitter invandrarverket att fatta beslut i ovan relaterade fall?

1990/91:93 av *Inger Schörling* (mp) till miljöministern om Bottniska vikens år:

År 1991 har utnämnts till Bottniska vikens år. Föroreningen av Bottniska viken är allvarlig, och de svenska och finska myndigheterna som sedan 70-talet haft ett samarbetsavtal för kartläggning av föroreningssituationen har enats om ett mer övergripande forsknings- och åtgärdsprogram. Kommittén för Bottniska viken har tagit initiativ till ett omfattande forskningsprogram med ca 150 olika projekt. Från finska sidan har det inte varit några problem att få fram pengar till projektet, medan svenska ansvariga myndigheter inte lämnat besked om anslag. Detta har varit mycket genant för våra forskare och den svenska ledningsgruppen. I slutet av maj ställde jag en fråga till Birgitta Dahl om regeringen tänker ställa medel till förfogande så att samarbetsprojektet kan genomföras. På grund av sent inkommen skrivelse från naturvårdsverket kunde inte miljöministern svara på frågan. Efter kontakter med ledningsgruppen för Bottniska vikens år och efter ett besök på Umeå marina forskningscenter (UMF) har jag förstått att det fortfarande inte getts klart besked om anslag eller hur vårt åtagande skall kunna genomföras.

Jag vill därför fråga statsrådet om regeringen nu fattat de beslut som behövs för att vi från svensk sida skall kunna fullfölja samarbetsprojektet Bottniska vikens år.

1990/91:94 av *Inger Schörling* (mp) till statsrådet Bengt Lindqvist om de "glömda mammorna":

Aftonbladets reportage om de många "glömda mammorna" som får kämpa med myndigheterna, vända ut och in på sitt liv i utredningar för att få bidrag upp till existensminium får mig att undra vart det svenska samhället är på väg.

Onsdagen den 10 oktober, en helt vanlig dag i Sverige för många människor, får för mig tre händelser samhället att skaka i sina grundvalar. För det första de glömda mammorna, och för det andra debatten i riksdagen om anpassningen till EG som innebär ett systemskifte i Sverige. Måhända en vinstlott för de starka och konkurrenskraftiga, men en nitlott för de svagare, mindre konkurrenskraftiga, t.ex. kvinnorna. För det tredje lyssnar jag till forskare vid BRÅ, Brottsförebyggande rådet, som menar att den ekonomiska brottsligheten är helt enorm och i stort sett okontrollerad av samhället. Dessa tre händelser gör att jag frågar mig: Vart är samhällsutvecklingen på väg när moral och etik löses upp utan att samhället reagerar? Hur kan vi åse att de ekonomiskt svaga grupperna blir allt svagare?

Jag vill fråga statsrådet:

Vad tänker regeringen vidta för åtgärder för att snabbt ge de glömda mammorna hjälp, och hur skall den moralupplösande och osolidariska utvecklingen hejdas?

1990/91:95 av *Krister Skånberg* (mp) till industriministern om småföretagen och EG:

Om Sverige i EGs inre marknad går med på de regler som EG nu utformar eller redan har beslutat, finns risk för att svenska småföretag skall bli utkonkurrerade av utländska konkurrenter på den svenska marknaden.

Vad avser industriministern att göra för att minska dessa risker eller motverka befarade skadeverkningar, särskilt när det gäller underleverantörsföretag och företag som levererar till den offentliga sektorn?

1990/91:96 av *Inger Koch* (m) till utrikesministern om Tibet:

Situationen för den inhemska befolkningen i Tibet när det gäller mänskliga rättigheter blir allt värre. Enligt rapporter förekommer t.o.m. tvångssterilisering och tvångsabortering under mycket grymma former när det gäller tibetanska flickor och unga kvinnor.

Vad tänker regeringen göra för att dessa ohyggliga brott mot mänskliga rättigheter uppmärksammas i internationella fora och fördöms?

6 § Kammaren åtskildes kl. 12.02.

Vid protokollet

OLOF MARCUSSON

/Gunborg Apelgren

Innehållsförteckning

Fredagen den 12 oktober

1 § Anmälan om kompletteringsval till vissa utskott 1
2 § Hänvisning av ärenden till utskott 1
3 § Bordläggning 2
4 § Anmälan om interpellation
1990/91:43 av Margó Ingvardsson (v) om en arbetsgivarperiod i sjukförsäkringen 3
5 § Anmälan om frågor
1990/91:85 av Jan Sandberg (m) om hjälp till rumänska barn . 4
1990/91:86 av Roy Ottosson (mp) om en ny bro över Ångermanälven 4
1990/91:87 av Roy Ottosson (mp) om EG-anpassning av lastbilar 4
1990/91:88 av Ingela Mårtensson (fp) om förbud mot användande av plastkulor 5
1990/91:89 av Ylva Annerstedt (fp) om Tibet 5
1990/91:90 av Gunhild Bolander (c) om vindkraftsutbyggnad i privat och kooperativ form 5
1990/91:91 av Marianne Jönsson (c) om möjligheterna för baltiska ungdomar att praktisera i Sverige 6
1990/91:92 av Jan Hyttring (c) om invandrarverkets medicinska kompetens 6
1990/91:93 av Inger Schörling (mp) om Bottniska vikens år .. 6
1990/91:94 av Inger Schörling (mp) om de "glömda mammorna" 7
1990/91:95 av Krister Skånberg (mp) om småföretagen och EG 7
1990/91:96 av Inger Koch (m) om Tibet 7

gotab 97047, Stockholm 1990